

POD JELONKIEM

WYDANIE A

WĘGORZEWO

ROK XV

Pod patronatem Marszałka

MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W WĘGORZEWIE
oraz **TOWARZYSTWO "OJCOWIZNA"**
zapraszają na

38 MIĘDZYNARODOWY
JARMARK FOLKLORU
1-2.08.2015
Plac Wolności w Węgorzewie

PATRONAT HONOROWY

Marszałek
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Gustaw Marek Brzezina

WARMIA MAZURY
PRODUKT
PRODUCT

W PROGRAMIE

1.08 Sobota

10.00-18.00	Kiermasz rękodzieła i sztuki ludowej - Plac Wolności
12.00	Korowód uczestników Jarmarku alicami miasta
12.30	Wspólne zdjęcie uczestników Jarmarku i zaproszonych gości przed maszą koncertową
13.00	Uroczyste otwarcie XXXVIII Międzynarodowego Jarmarku Folkloru - Plac Wolności
13.15	Koncert laureatów XXXVII przeglądu zespołów i solistów z woj. warmińsko-mazurskiego - Plac Wolności
13.45-19.30	Przebieg punktowy zespołów i solistów z woj. warmińsko-mazurskiego - Plac Wolności
20.00-22.00	Zabawa ludowa. Zespół BUM BUM ORKESTAR - Plac Wolności

2.08 Niedziela

10.00-17.00	Kiermasz rękodzieła i sztuki ludowej - Plac Wolności
10.00	Koncerty zespołów folklorystycznych, kapel i solistów z innych województw i zagranicy - Plac Wolności
17.00-18.00	Uroczyste zakończenie XXXVIII Międzynarodowego Jarmarku Folkloru

Podczas Jarmarku odbędą się pokazy rzemiosł tradycyjnych i warsztaty rękodzielnicze.
Uczestnicy z Białorusi, Belgii, Litwy, Polski, Rosji, Ukrainy, Serbii, Słowacji.

SPONSORZY:

PATRONAT MEDIALNY:

Zadanie współfinansowane ze środków Urzędu Miejskiego w Węgorzewie
Zadanie zostało sfinansowane przy wsparciu Europejskiego Spółnotwórcy Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Zadanie współfinansowane ze środków Powiatu Węgorzewskiego

POU S.A.

RADJO OLSZTYŃ TYTUŁ OLSZTYŃ TV GAZETA OLSZTYŃSKA POZNAJ SWOJĄ KRAJ

Kultura Ludowa ŚWIATOWID wm.pl WĘGORZEWI TYDZIEŃ mazury.info.pl

Pierwszy weekend sierpnia w Węgorzewie to niekwestionowane święto kultury ludowej – odbywa się tutaj bowiem Międzynarodowy Jarmark Folkloru. To świadectwo żywotności folkloru, sztuki ludowej i umiejętności rękodzielniczych.

Węgorzewski Jarmark wpisany w krajobraz kulturowy i kulturalny regionu od trzydziestu ośmiu lat, od zeszłego roku może poszczycić się honorowym godłem „Produkt z Warmii i Mazur”. Tegoroczna edycja została także objęta patronatem honorowym Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustawa Marka Brzezina.

Od zawsze Jarmarkowi towarzyszą śpiew, taniec, muzyka, gwar targujących się czy też stukanie kowalskich młotków i skrzypienie krosien. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie mecenas. Tegoroczny Jarmark wsparli: Urząd Miejski w Węgorzewie, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Powiat Węgorzewski i PZU S.A.

Lista obecności

Udział w XXXVIII Międzynarodowym Jarmarku Folkloru zapowiedzieli:

Soliści

- **Anna Bałdyga**, śpiewaczka z Mazuchówki (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Stanisław Bałdyga**, harmonista z Mazuchówki (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Alfreda Brozio**, śpiewaczka ze Stradun (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Jakub Bukowski**, cymbalista z Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Mieczysław Dziemidowicz**, cymbalista z Barczewa (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Jakub Karpuk**, cymbalista Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Piotr Karpuk**, cymbalista z Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Halina Komosińska**, solistka z Karbowski (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Anna Konopka** ze Stradun (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Alan Kotowski**, cymbalista z Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Piotr Krupski**, cymbalista z Elbląga (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Jerzy Ludwikowski**, harmonista z Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Jadwiga Masłowska**, śpiewaczka ze Stradun (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Marlena Radosiuk** z Legi (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Siostry Subotowicz**, śpiewaczki z Sępopola (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Elżbieta Szejter**, śpiewaczka z Dubeninek (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Julia Szejter**, śpiewaczka z Dubeninek (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Natalia Warakomska**, śpiewaczka z Dubeninek (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Krystyna Warkowska-Downarowicz**, śpiewaczka z Węgorzewa (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Helena Wiszniewska**, śpiewaczka z Dubeninek (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Anna Wolska** z Legi (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Helena Żołądkowska**, śpiewaczka z Nowej Wsi Ełckiej (woj. warmińsko-mazurskie)

Zespoły

- **Duet „Kalina”** z Bukowca (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Folk Dance Ensemble „Marina”** (Słowacja)
- **Folkdance Group KUD „Dragan Markovic”** (Serbia)
- **Folkdance Group „Tijl Uylenspiegel”** (Belgia)
- **Kapela „Łysozianie”** z Rasząga (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Kapela cymbałowa „Malczewiaczy”** z Nowej Wsi Ełckiej (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Kapela „Mieciu Graj”** z Piecek (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Kapela „Nowa Tradycja”** z Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Kapela „Tradycja”** z Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Kapela „Trzy Czwarte”** z Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół „Absolwent”** z Buder (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół „BUM BUM ORKeSTAR”**
- **Zespół „Dybzaki”** z Gierzwałdu (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół „Familia”** ze Świętajna (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół „Finezja”** z Kutna (woj. łódzkie)
- **Zespół „Kapela z Ełku”** (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół „Mazurska Kosaczewina”** z Koczarek (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół „Pogranicze”** z Szypliszek (woj. podlaskie)
- **Zespół „Riabina”** z Żarnowa Drugiego (woj. podlaskie)
- **Zespół „Solec”** z Solca (woj. mazowieckie)
- **Zespół „Wisienki”** z Wiśniowa Ełckiego (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Budzewiaczy”** z Budzewa (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Jarka”** z Kowal Oleckich (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Jarzębina”** ze Stradun (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Klonowianki”** ze Strzelec (woj. łódzkie)
- **Zespół Śpiewaczy „Młoda Dąbrowa”** z Nowej Wsi Ełckiej (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Mołtajnianki”** z Mołtajn (woj. warmińsko-mazurskie)

- **Zespół Śpiewaczy „Orzyszanki”** z Orzysza (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Prząśniczki”** z Kowal Oleckich (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Rominczanie”** z Dubeninek (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Stradunianki”** ze Stradun (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Strzelce”** ze Strzelec (woj. łódzkie)
- **Zespół Śpiewaczy „Świętowiacy”** ze Świętajna (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Warmianki Sępolskie”** z Sępolicy (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Zespół Śpiewaczy „Zielona Dąbrowa”** z Nowej Wsi Elckiej (woj. warmińsko-mazurskie)

Rękodzielnicy

- **Akulauskas Edmundas** (Litwa), rzeźba
- **Aleksandrowicz Janina** (Węgorzewo), przedzenie na kołowrotku
- **Andrushenko Oksana** (Lwów, Ukraina), malarstwo
- **Arciuch Elżbieta** (Zakręt), malarstwo
- **Auchynnika Aliaksandr** (Grodno, Białoruś), wycinanka
- **Bałdyga Anna** (Mazuchówka), tkactwo
- **Bewart Maksymiuk Barbara** (Częstochowa), biżuteria ze skóry i metali
- **Biedrzyccy Magda i Dariusz** (Węgorzewo), malarstwo na drewnie
- **Bielaszka Jolanta** (Węgorzewo), miód
- **Blazaitas Raimundas** (Litwa), rzeźba
- **Bobel Jan** (Węgorzewo), miód
- **Boczkowski Wojciech** (Rudka), wyroby z drewna
- **Bodziany Michał** (Janikowo), wyroby z gęsiny i wieprzowiny
- **Bogucki Edward „Ceramika Irmina”** (Góra Kalwaria), ceramika
- **Boiko Ivan** (Łuck, Ukraina), ceramika
- **Bożek Danuta** (Nowy Dwór Mazowiecki), ceramika, wyroby z filcu
- **Brysacz Walentyna** (Grodno, Białoruś), malarstwo
- **Buczyńska Teresa** (Toruń), koronka frywolitkowa
- **Budzejko Anna** (Puńsk), wyroby z lnu
- **Bukowska Ewa** (Warszawa), garncarstwo
- **Butkiewicz Czesław** (Węgorzewo), pszczelarstwo
- **Bziukiewicz Laura i Zdzisław** (Wach), wyroby z bursztynu, koronka frywolitkowa, pisanki, plastyka obrzędowa
- **Czaban Anna** (Stawki), przedzenie na wrzecionie
- **Daniluk Radosław „Torbolandia”** (Olsztyn), torebki, zabawki
- **Dąbrowscy Elżbieta i Lech** (Toruń), rzeźba w drewnie
- **Dombek Lubomił** (Siemionki), ziołolecznictwo
- **Drapała Janusz** (Lubicz), rzeźba w drewnie
- **Dubay Kuśmierski Adam** (Jabłonna), pieczywo
- **Durtan Krystyna** (Giżycko), biżuteria z metali, bursztynu i kamieni
- **Dziel Paweł „Royal Nature”** (Bielawki), wyroby z aronii
- **Filipowicz Andrzej** (Grodno, Białoruś), malarstwo
- **Filipska Lidia** (Węgorzewo), koronka szydełkowa
- **Firma „Babcia Regina”** (Olszanka), wędliny, chleb żytni, miód
- **Gendera Natalia „Sztukolandia”** (Głogów), ceramika, wyroby z filcu
- **Glińska-Tylenda Anna** (Ejszeryszki), wyroby cukiernicze, sękacze
- **Głodek Marianna** (Zielonka), patchwork
- **Godlewska Anna** (Nidzica), wyroby ze sznurka, drewna, siana, wełny
- **Gołębowska Karolina** (Kętrzyn), ceramika
- **Gremza Agnieszka** (Szumowo), serowarstwo
- **Gryko-Warywocka Barbara** (Olecko), malarstwo
- **Grześkowiak Katarzyna** (Poznań), ceramika
- **Grzybowski Bogusław** (Mońki), świece i figurki z wosku
- **Gudimov Leonid** (Klaipėda, Litwa), malarstwo
- **Gudzius Ceslovas** (Litwa), ceramika
- **Guzek Roman** (Brzozowo), plecionkarstwo
- **Heniusz Vera** (Grodno, Białoruś), ceramika
- **Herkulesau Edvin** (Grodno, Białoruś), obróbka skóry
- **Hrynashkevich Valeriy** (Grodno, Białoruś), kowalstwo
- **Ilasz Ewa** (Węgorzewo), tkactwo

- **Jankowski Tadeusz** (Toruń), koronka frywolitkowa
- **Jarocka Melania** (Minty), koronka szydełkowa
- **Jeszka Aleksandra** (Płytnica), świeczniki z drewna
- **Jędral-Perzyna Żaneta** (Warszawa), garncarstwo
- **Jozajtis Stanisława** (Pisz), haft richelieu
- **Juodvalkyte Rita** (Litwa), rękawice
- **Jurczyk Dagmara** (Giżycko), ceramika
- **Kałuża Marek** (Iława), rzeźba w drewnie
- **Kasperowicz Zdzisław** (Rapa), wyroby pszczelarskie
- **Kamisoraitiene Virginija** (Garliava, Litwa), wędliny, chleb, sery, kwas chlebowy
- **Khmysko Alena** (Grodno, Białoruś), malarstwo
- **Klepacki Zenon** (Goniądz), rzeźba w drewnie
- **Klim Cezary** (Koziegłowy), ozdoby z drewna
- **Kot Gizela** (Węgorzewo), malarstwo
- **Kowalska Wanda** (Wodzisław Śląski), ikony, malarstwo na drewnie i płótnie, biżuteria
- **Koza Grażyna** (Mszana Dolna), oscypki
- **Krakowiak Maria** (Trzciniec), kompozycje z suszonych kwiatów i zbóż
- **Krasnoborska Aleksandra** (Węgorzewo), portrety
- **Krzysztofik Mariola** (Tomaszów Mazowiecki), obwarzanki
- **Kucharska Renata** (Suwałki), biżuteria z koronek i koralików
- **Kuciński Rafał „Pasięka Warmińska”** (Orneta), miody i produkty pszczelarskie
- **Kućkowska Katarzyna** (Łomianki), ceramika
- **Kudrewicz Jan** (Czarna Wieś Kościelna), garncarstwo
- **Kulczyk Joanna** (Olsztyn), zielarstwo
- **Laskowski Zdzisław** (Orneta), wyroby z karmelu
- **Lesiak Agnieszka i Jarosław** (Odolanów), kompozycje z suszu roślinnego
- **Lewandowska Czesława** (Ostrołęka), koronka szydełkowa
- **Luchuk Natalia** (Kosiv, Ukraina), wyroby ze skóry i drewna
- **Luchuk Roman** (Kosiv, Ukraina), wyroby ze skóry i drewna
- **Łapiński Piotr „Wiejska Chata”** (Ignatki-Osiedle), wędliny, chleb, kwas chlebowy
- **Madej Tadeusz** (Jakubowo), plecionkarstwo
- **Małkowski Zbigniew** (Kieźliny), rzeźba z drewnie
- **Mamajek Barbara** (Golanka), kwiaty z bibuły, decoupage
- **Markowska Małgorzata** (Kętrzyn), lalki z tkanin
- **Mazanowski Bogusław** (Rypin), obwarzanki
- **Mazur Stanisław** (Bolesławiec), ceramika bolesławiecka
- **Mąka Sabina i Mieczysław** (Grale), sery kozie
- **Miklaszewicz Irena** (Grodno, Białoruś), malarstwo
- **Mincevicienes Aldona** (Mariampol, Litwa), sękacze
- **Młynarska Ilona** (Łuck, Ukraina), haft
- **Moravsky Andriy** (Lwów, Ukraina), ceramika
- **Moravsky Georgiy** (Lwów, Ukraina), ceramika
- **Motyka Maryana** (Lwów, Ukraina), grafika
- **Motyka Olha** (Lwów, Ukraina), ceramika
- **Muchla Elżbieta** (Suchowola), potrawy tatarskie
- **Muchla Kamila** (Białystok), potrawy tatarskie
- **Mulica Stanisław** (Grodno, Białoruś), wycinanka
- **Muzeum Kultury Ludowej** (Węgorzewo), ceramika, tkactwo, kwiaty, plastyka obrzędowa
- **Nadolny Karol** (Ryżówka), kompozycje z suszu, ozdoby ogrodowe z drewna
- **Oblovacka Olga** (Lwów, Ukraina), wyroby ze szkła
- **Oborska Anna** (Ryżówka), kompozycje z suszu, ozdoby ogrodowe z drewna
- **Okulus Iwanna** (Miedzna), biżuteria z koralików
- **Osiński Patryk** (Pisz), kowalstwo
- **Ostrowski Włodzimierz** (Małdaniec), witrażownictwo
- **Owczarek Hanna** (Legionowo), garncarstwo
- **Pasięka Rodzinna Kaweckich** (Dzierzgoń), miód, wyroby z wosku
- **Peek Karolina** (Kościerzyna), torebki i odzież

- **Piechowski Mirosław** (Czarna Wieś Kościelna), garncarstwo
- **Piechowski Paweł** (Czarna Wieś Kościelna), garncarstwo
- **Piekarnia Kurpiowska „Serafin”** (Serafin), pieczywo kurpiowskie
- **Piekarnia „Łyse”, Zakrzewski Jarosław** (Łyse), pieczywo kurpiowskie
- **Pietrasiuk Mariusz** (Spręcowo), rękodzieło dekoracyjne
- **Pietrycha Maria** (Opatowice), biżuteria
- **Pikulska Aleksandra** (Bytom), biżuteria skórzana
- **Podbereźna Alina** (Węgorzewo), kwiaty
- **Podworski Bartłomiej** (Osielsko), ceramika
- **Pojawa Dariusz** (Suwałki), bębny i inne instrumenty perkusyjne
- **Ponitka Violeta i Feliks** (Łódź), chleb
- **Popławska Nina** (Hajnówka), wyroby z karmelu
- **Potaś Sławomir** (Dąbrówka), wyroby z drewna
- **Prakapenko Ruslan** (Grodno, Białoruś), obróbka metalu
- **Przekwas Anna i Jarosław** (Inowrocław), wikliniarstwo, czapnictwo, kuśnierstwo
- **Puchalska Halina** (Łapy), tkactwo
- **Racis Czesław** (Jasionowo), sery
- **Radomska Barbara** (Lublin), plecionkarstwo
- **Redźko Jan** (Niebędzino), rzeźba w drewnie
- **Roman Agnieszka** (Łódź), malarstwo, grafika, biżuteria, odzież z tkanin naturalnych
- **Romaszko Waclaw** (Grodno, Białoruś), malarstwo
- **Ropiak Stanisław** (Myszyniec Stary), wycinankarstwo, pieczywo obrzędowe, kwiaty
- **Roś Bernarda** (Szaciłówka), tkaniny dwuosnowowe
- **Rygorowicz Roman** (Ełk), biżuteria
- **Rynec Madalena** (Juszkowo), biżuteria z mosiądzu
- **Sawicka Dorota** (Chełmno), biżuteria
- **Semeniuk Jolanta** (Stok Lacki), metalurgia-repliki historyczne, zioła
- **Semiarykova Larysa** (Grodno, Białoruś), obróbka skóry
- **Sergot Agnieszka** (Trzemiętowo), wyrobu z filcu
- **Sewruk Danuta** (Węgorzewo), malarstwo
- **Shapiro Serhiy** (Lwów, Ukraina), wyroby ze szkła
- **Siekański Tomasz** (Józefosław), wyrobu z filcu
- **Skotarczak-Paterczyk Hanna** (Śrem), ceramika
- **Skrzetuska Katarzyna** (Dąbcze), rękodzieło dekoracyjne
- **Skrzynecki Radosław** (Łódź), wyroby z tkanin
- **Steć Jadwiga** (Gołdap), ekobiżuteria
- **Stolyarov Diana** (Lwów, Ukraina), lalki
- **Stolyarov Dmytro** (Lwów, Ukraina), wyroby ze szkła
- **Stolyarov Natalia** (Lwów, Ukraina), wyroby ze szkła
- **Stowarzyszenie Kulturalne „Konik Mazurski”** (Kętrzyn), biżuteria, koronka szydełkowa
- **Striuogaitis Vitalius** (Kaunas, Litwa), beczki, łyżki
- **Sulowski Andrzej** (Węgorzewo), rzeźba w drewnie
- **Survila Artūras** (Kaunas, Litwa), ceramika
- **Szafiański Wojciech** (Dzierżoniów), miód, miód pitny
- **Szostak Janina** (Węgorzewo), haft, koronka szydełkowa
- **Szymański Paweł** (Kamionek Wielki), wypiek chleba
- **Ślusarczyk Ernest** (Łączna), zabawkarstwo
- **Świątkowki Andrzej** (Leszno), plecionkarstwo
- **Świderek Elżbieta** (Skierniewice), rzeźba w drewnie
- **Tarasiewicz Anna i Jerzy** (Hajnówka), tokarstwo
- **Tarasiewicz Klaudiusz** (Węgorzewo), garncarstwo
- **Trushyk Halyna** (Kosiv, Ukraina), wyroby z drewna, haft
- **Trushyk Mykhaylo** (Kosiv, Ukraina), ceramika, rzeźba
- **UAB Damsa** (Kybartai, Litwa), wędliny
- **UAB „Mykolo Pyragai”** (Kaunas, Litwa), chleb
- **Yaremchuk Maryna** (Grodno, Białoruś), pisanki, obrazki ze słomy
- **Ytsenko Aleksiej** (Grodno, Białoruś), ceramika
- **Waraksa Sławomir „Junakor”** (Milejczyce), sękacze, mrowiska

- **Wasyliszyn-Woronko Gertruda** (Toruń), biżuteria, koronka szydełkowa
- **Waszak Romana** (Mączniki), tkaniny, odzież
- **Wierzbicka-Grzegorzewska Janina** (Szabruk), wycinanki, haft
- **Wróbel Piotr** (Boboszków), kowalstwo
- **Zaniewicz Wojciech „Cukiernia Zaniewicz”** (Międzyrzec Podlaski), wyroby cukiernicze, sękacze
- **Zych Alicja** (Bartoszyce), pierogi
- **Żuryło Bożena** (Morąg), wyrobu z filcu i lnu

Na podstawie nadesłanych ankiet zestawili: Beata Gruszka, Margarita Stępiak.

Nasi w Kazimierzu

Od 25 do 28 czerwca 2015 roku, w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą odbył się 49. Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych. Jak co roku, województwo warmińsko-mazurskie reprezentowała silna grupa wykonawców, wytypowanych podczas ubiegłorocznego przeglądu na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru w Węgorzewie.

Kazimierskie festiwalowe jury doceniło zarówno mistrzowski poziom wykonania, jak i dobór repertuaru, przyznając poszczególnym artystom z naszego regionu wysokie noty:

- Zespół Śpiewaczy „Stradunianki” ze Stradun – wyróżnienie w kategorii zespołów śpiewaczych,
- Stanisław Bałdyga, harmonista z Mazuchówki – III nagroda w kategorii solistów instrumentalistów,
- Piotr Krupski, cymbalista z Elbląga – II nagroda w kategorii folklor-kontynuacja,
- „Kapela z Elku” pod kierownictwem Jakuba Karpuka – II nagroda w konkursie Duży-Mały.

„Kapela z Elku” na kazimierskiej scenie. Fot. Roksana Butrym

Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratulujemy, życząc dalszych sukcesów oraz wytrwałości w kultywowaniu muzycznych tradycji!

Roksana Butrym

Doroczny targ

Słowo jarmark trafiło do języka polskiego wprost od naszych zachodnich sąsiadów. W języku niemieckim „Jahmarkt” to ‘doroczny targ’, ‘targ odbywający się co roku’. Mazurzy mówili najczęściej: jarmark, jarmarek, jermark, ziarmark.

Jarmarki odbywały się w ściśle określonych terminach, charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości. Mogły trwać dzień, ale też i ponad tydzień. Jarmarki były charakterystyczne nie tylko dla miast. Urządzano je również w dużych wsiach kościelnych. Handlowano wieloma towarami, sprowadzanymi nieraz z bardzo odległych terenów. Podczas jarmarków odbywały się transakcje detaliczne, ale i hurtowe. Jarmarki mogły mieć charakter „ogólnohandlowy”, z różnym asortymentem, ale były też jarmarki „specjalistyczne”. Dla przykładu Welawa (obecnie Znamiensk w obwodzie kaliningradzkim) słynęła z dorocznych targów końskich.

Mazurski jarmark w Szczytnie przed 1914 r.

Ilość jarmarków świadczyła o randze miasta. W akcie lokacji miasta Węgorbork (Angerburg, Węgorzewo) z 1571 roku zapisano, że będą się tutaj odbywać trzy jarmarki. Pierwszy dwa tygodnie przed Zielonymi Świątkami, drugi dwa tygodnie po świętym Marcinie (25 listopada), trzeci w czwartek po Judycie (cztery dni po piątej niedzieli przed Wielkanocą). Targi tygodniowe wyznaczono na sobotę. W 1601 roku węgorborczyzy uzyskali prawo do czwartego jarmarku przeniesionego tutaj z Węgielsztyna. Dodatkowym dniem targowym stała się także środa. Od 1679 roku w Węgorborku zaczęto organizować dodatkowe jarmarki na bydło i konie.

W 1978 roku w Węgorzewie odbył się pierwszy jarmark kultury ludowej i rękodzieła, nazwany wówczas I Suwalskim Jarmarkiem Folkloru (suwalskim – bo wiem impreza miała rangę wojewódzką, a wówczas Węgorzewo należało do województwa suwalskiego). Odtąd już, co roku pierwszy weekend sierpnia to węgorzewskie święto folkloru.

Jerzy Łapo

Źródło ilustracji: z kolekcji Roberta Brzezińskiego, www.szczytno-ortelsburg-historia.blogspot.com).

Suwalskie pieśni na mazurskiej scenie

Po raz trzydziesty na jarmarkowej scenie w Węgorzewie gościć będziemy zespół „Rominczanie”. Jego nazwa wywodzi się od Puszczy Rominckiej, położonej w dawnych Prusach Wschodnich, choć członkowie zespołu pochodzą z Suwalszczyzny – z dawnych parafii Wizajny, Smolniki, Rutka Tartak i Przerośl. „Rominczanie” to dziesięć osób, które współpracują ze sobą od stycznia 1985 roku.

Z racji swojego pochodzenia, zespół prezentuje repertuar z pogranicza polsko-litewskiego. Elementy przenikania tradycji, można odnaleźć w unikalnej barwie głosów i manierze wykonawczej. Także w fakturze oraz kolorystyce strojów ludowych, w których zespół występuje. „Rominczanie” w swoim repertuarze posiadają przede wszystkim pieśni ludowe, ale także okolicznościowe, żniwne, pogrzebowe czy religijne. Od trzydziestu lat członkowie zespołu dbają szczególnie o zachowanie dziedzictwa kulturowego. Kultuwują tradycje i zwyczaje, a wręcz nie pozwalają na przerwanie przekazu kulturowego poprzez przygotowywanie widowisk obrzędowych, takich jak: „Chodzenie po Allelui”, „Wiecoryny”, „Gorzkie zale”, topienia marzanny, zwyczaje dożynkowe i wielkopostne czy też obrzędy związane z nocą świętojańską.

Od 2011 roku zespół działa pod patronatem stowarzyszenia „Głos Puszczy Rominckiej” w Dubeninkach. Swoją obecnością „Rominczanie” uświetniają przedsięwzięcia kulturalne w regionie, województwie i za granicą. W 2007 roku na jarmarkowej scenie w Węgorzewie zespół został wyróżniony nagrodą „Złotego Jelonka” za kultywowanie tradycji swojego regionu oraz za przygotowanie i pokazanie widowiska obrzędowego „Wiecoryny”. Zespół pięciokrotnie reprezentował województwo suwalskie oraz warmińsko-mazurskie na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą – w latach: 1993, 2002, 2008, 2010 i 2013. W 2010 roku w elbląskim teatrze im. Aleksandra Sewruka zespół „Rominczanie” otrzymał nagrodę Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego za zasługi na rzecz kultury regionu warmińsko-mazurskiego. W 2013 roku zespół otrzymał medal za zasługi dla powiatu gołdapskiego, a w 2014 roku nagrodę starosty gołdapskiego „Romincki Ryś” za wybitny wkład w rozwój lokalny powiatu gołdapskiego w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Dyrektor oraz pracownicy Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie z okazji jubileuszu trzydziestolecia pracy twórczej pragną podziękować za pełną pasję i profesjonalizm działalność oraz za nieustanne promowanie dziedzictwa kulturowego. Dziękujemy również za wieloletnią współpracę i przyjaźń. Całemu zespołowi życzymy pomysłowości, szczęścia i dalszych sukcesów.

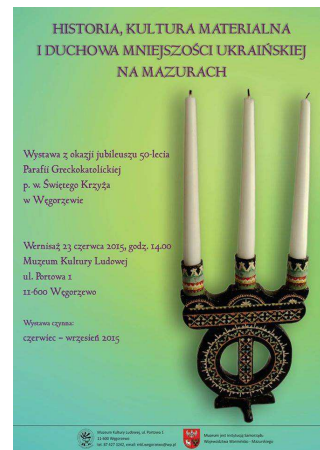
Anna Babiak-Owad

Okragły jubileusz, mazurscy Ukraińcy i muzealne wnętrza

Jednym z przedsięwzięć realizowanych przez nasze Muzeum w roku bieżącym jest wystawa czasowa pod nazwą *Historia, kultura materialna i duchowa mniejszości ukraińskiej na Mazurach*. Została ona zorganizowana z okazji jubileuszu pięćdziesięciolecia Parafii Greckokatolickiej p.w. Świętego Krzyża w Węgorzewie. Inicjatorem jej powstania był proboszcz ojciec Dymitr Harasim.

Wychodząc z założenia, iż parafia to przede wszystkim tworzący ją wierni, postanowiliśmy opowiedzieć historię o mazurskich Ukraińcach. W tym celu, znów dzięki pomocy ojca proboszcza, dotarliśmy do tych parafian, którzy podzielili się nie tylko opowieściami o dziejach swoich przodków, ale także udostępnili rodzinne pamiątki przywiezione na Mazury z terenów południowo-wschodniej Polski w 1947 roku. Tkaniny, hafty, sprzęty gospodarstwa domowego, narzędzia rzemieślnicze, święte obrazy, książeczki do nabożeństwa, a także fotografie i dokumenty wydane w języku polskim, ukraińskim, rosyjskim, niemieckim oraz po łacinie, posłużyły nam do zobrazowania momentu przesiedlenia. Stały się one symbolami świata minionego, utraconego bezpowrotnie wraz ze zmianą miejsca zamieszkania.

Tym, co pozwoliło Ukraińcom odnaleźć się w nowej rzeczywistości, była bez wątpienia wiara, oraz żywe uczestnictwo w świętach roku liturgicznego i sakramentach, udzielanych w obrządku wschodnim. Poszczególne momenty z życia greckokatolickiej parafii zostały ukazane w drugiej części wystawy, gdzie zobaczymy zdjęcia oraz symboliczne zobrazowania poszczególnych świąt oraz sakramentów.

Bogate życie duchowe Ukraińców bez wątpienia pomogło im zbudować swój nowy dom. Choć w zupełnie odmiennych warunkach i z dala od rodzinnych stron zmienił się sposób ich życia, to jednak wnętrza ukraińskich domostw na Mazurach do dzisiaj naznaczone są żywą pamięcią o kulturze przodków. Stąd, w trzeciej części wystawy, znajdziemy przeciwwagę dla niepokoju, chaosu, pośpiechu i dezorientacji związanych z ważkimi wspomnieniami z przeszłości. Spokojne, stonowane wnętrza, wyposażone w przedmioty należące do wiernych węgorzewskiej parafii (elementy tradycyjnego

stroju, wyposażenia wnętrz, ukraińska prasa oraz literatura, święte obrazy, portret Tarasa Szewczenki), symbolizować ma pogodzenie z zastaną sytuacją, zakotwiczenie na nowym miejscu, z jednoczesną deklaracją chęci zachowania narodowej tożsamości.

Zachęcamy do zapoznania się z wystawą, której głównym celem, prócz upamiętnienia jubileuszu pięćdziesięciolecia Parafii p.w. Świętego Krzyża, jest budowanie mostów pomiędzy przedstawicielami różnych grup narodowościowych i etnicznych, a także zapoznanie muzealnych gości z historią mazurskich Ukraińców.

Roksana Butrym

Warmia na ludowo

W 2013 roku Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie realizowało etnograficzny projekt badawczy pod nazwą „Mazury na ludowo”. W wyniku spotkań z respondentami badań – obecnymi mieszkańcami poszczególnych powiatów z terenu wschodnich Mazur, udało się zebrać unikalne materiały. Dotyczyły one m.in. obrzędowości dorocznej i rodzinnej, sposobów świętowania, wierzeń, przekazów ustnych, ludowej medycyny i meteorologii, tradycji muzycznych, rzemiosła, a także historii regionu „napisanej” poprzez losy zamieszkujących go osób, przybyłych na te ziemie w latach powojennych z terenów Wileńszczyzny, Polski południowo-wschodniej, Suwalszczyzny, Podlasia czy Kurpiów. Opracowane materiały zostały udostępnione na stronie internetowej www.mazuryنالudowo.pl.

W roku obecnym, ponownie dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz finansowemu wsparciu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, badania są kontynuowane. Tym razem na terenie Warmii, a konkretnie powiatów braniewskiego, lidzbarskiego, olsztyńskiego, a także gmin Bisztynek oraz Reszel. Nowy, rozpoczęty już projekt – „Warmia na ludowo”, potrwa do 2016 roku. W jego ramach pracownicy Działu Etnograficznego Muzeum Kultury Ludowej, wspomagane przez pięciu badaczy, ponownie wyruszyły już w teren, aby poprzez spotkania z przedstawicielami najstarszego pokolenia, wielogodzinne rozmowy i uczestnictwo w codziennym życiu respondentów, zgromadzić i udokumentować wiedzę na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Podobnie, jak w poprzednim projekcie, tak i tutaj, materiały gromadzone są nie tylko po to, aby powiększać muzealne archiwa, ale przede wszystkim w celu ochrony poszczególnych zjawisk z zakresu kultury ludowej, ich zachowania, a także upowszechnienia i promocji. Te ostatnie będą możliwe dzięki poszerzeniu już istniejącej strony internetowej o materiały dotyczące Warmii (wówczas też nazwa strony internetowej zmieni się na www.mazurywarmianaludowo.pl). Znajdą się tutaj opracowane fragmenty wywiadów, filmy, fotografie, biogramy twórców ludowych.

Każdego mieszkańca Warmii, który chciałby wziąć udział w projekcie, dzieląc się z nami rozmowami o tym, jak wygląda świętowanie w jego rodzinie, jakie pieśni zapamiętał z lat dzieciństwa, jak dawniej płynął czas, co gotowali oraz o czym opowiadali rodzice i dziadkowie – serdecznie zapraszamy do kontaktu z pracownikami Muzeum Kultury Ludowej. Podobnie, jak „nie święci garnki lepią”, tak i etnografowie nie mieliby o czym pisać, gdyby nie cierpliwość i czas, jaki w pędzącym bez opamiętania i zmieniającym się w zawrotnym tempie świecie, poświęcają im zasypywani tysiącami pytań posiadacze „wiedzy tajemnej” – przedstawiciele najstarszego pokolenia mieszkańców naszego regionu.

Roksana Butrym

Warto być, warto zobaczyć

- **VIII-IX** – wystawa historyczna *Wolni Polscy Żeglarze – Piotr i Mieczysław Ejsmont*.
- **VIII-IX** – wystawa *Państwowa Straż Pożarna w rysunku Witolda „Wiktora” Jusisa z lat 1992–2015*.
- **VIII** – wystawa *Historia, kultura materialna i duchowa mniejszości ukraińskiej na Mazurach. Jubileusz 50-lecia Parafii Greckokatolickiej p.w. św. Krzyża w Węgorzewie*.
- **VIII-IX** – *Sto widoków Warmii* – wystawa fotografii Andrzeja Waszczuka.
- **VIII-IX** – *Przeżywane... wspomniane...* – wystawa biograficzna Arno Surminkiego (Muzeum Prus Wschodnich w Lüneburgu).
- **IX-XII** – wystawa historyczna *Gdybyśmy żyli przed stu laty*.
- **12 IX**, godz. 10.00 – „Utracone Dziedzictwo” – Europejskie Dni Dziedzictwa 2015: film *Krew na bruku – Grodno 1939* (prowadzi Krystyna Jarosz).
- **17 IX-XII** – wystawa *Kresy. Pamiętamy! 17 września 1939 r. Agresja sowiecka na Polskę*. (IPN Olsztyn).
- **17 IX**, godz. 16.30 – Studium Wiedzy o Regionie = SWoR) – spotkanie z Renatą Gieszczyńską połączony ze zwiedzaniem wystawy *Agresja sowiecka...*
- **19 IX** – 45 Doroczne Spotkanie Twórców, Muzykantów, Śpiewaków oraz ich Przyjaciół.
- **19 IX** – spotkanie darczyńców akcji „Dar dla Muzeum”.
- **19 IX-XI** – wystawa malarstwa Ireny Dominików.
- **26 IX**, godz. 11.00 – „Utracone Dziedzictwo” – Europejskie Dni Dziedzictwa 2015: *Spacer po niewidzialnym mieście* (prowadzi Jerzy Łapo).
- **22 X**, godz. 16.30 – SWoR – spotkanie z dr Justyną Kraszewską z Fundacji „Warto Chcieć”, która przedstawi temat: *Cele i działania Fundacji na Mazurach*.
- **XI-XII** – wystawa malarstwa Elżbiety Owczarek.
- **19 XI**, godz. 16.30 – SWoR – spotkanie z dr Alicją Dobrosielską, która wygłosi wykład *Łęk przed koniem trojańskim... czyli o dawnych Prusach w średniowiecznych miastach*.
- **10 XII**, godz. 16.30 – SWoR spotkanie z dr Jerzym Łapo, który zaprezentuje *Podsumowanie sezonu archeologicznego 2015*.
- **12-13 XII** – kiermasz świąteczny.

Nr 44 „Pod Jelonkiem” do życia powołał: Anna Babiak-Owad, Roksana Butrym, Beata Gruszka, Krystyna Jarosz, Jerzy Łapo, Margarita Stępiak.